

Språkbarometern 2016

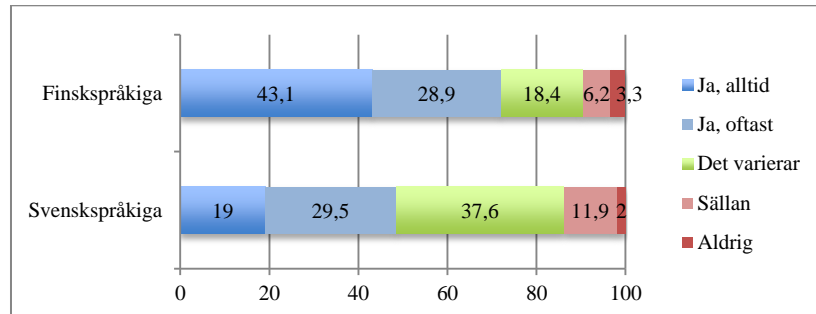
Sammanfattningen av resultaten från Språkbarometern 2016

Språkbarometern undersöker hur väl den lokala språkminoriteten får service på sitt eget språk i hemkommunen. Samtliga tvåspråkiga kommuner med i undersökningen.

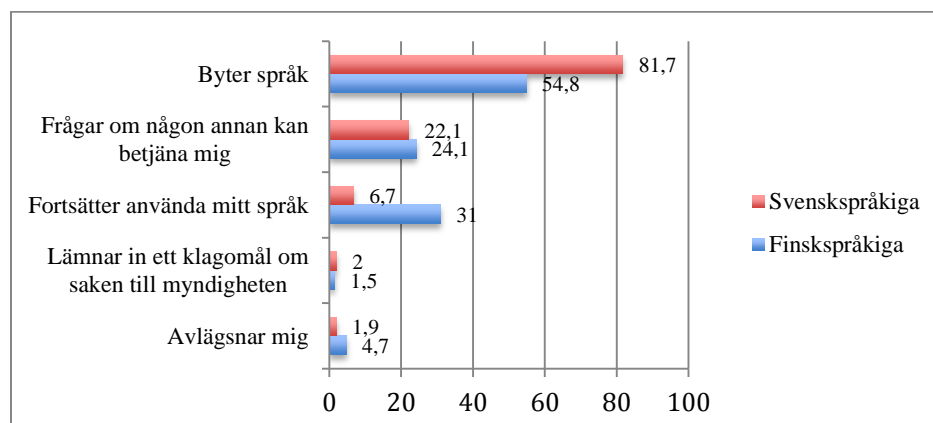
Språkbarometern lanserades år 2004 och har sedan dess följt upp hur den språkliga servicen har förverkligats i tvåspråkiga kommuner. De 33 tvåspråkiga kommunerna i Finland ingår i undersökningen. Med hjälp av Språkbarometern undersöks hur den språkliga servicen i hemkommunen uppfattas av de kommuninvånare som hör till den lokala språkminoriteten. Kartläggningen görs i form av en postenkät som i år skickades ut till 8 893 slumpmässigt valda kommuninvånare, som hör till den lokala språkminoriteten i sin kommun.

Språkbarometer-undersökningen är unik eftersom den fokuserar på de lokala språkminoriteterna (svensk- eller finskspråkiga) i tvåspråkiga kommuner och huruvida de får service på sitt eget språk. Språkbarometern kartlägger kvaliteten på den SPRÅKLIGA servicen på minoritetsspråket i tvåspråkiga kommuner. I årets undersökning deltog 3704 slumpmässigt valda kommuninvånare. Svarsprocenten uppgick till 42 %. Data från tidigare språkbarometerundersökningar möjliggör jämförelser över tid. **Språkbarometern 2016 utförs av institutet för samhällsforskning vid Åbo Akademi i samarbete med justitieministeriet, Finlands Kommunförbund och Svenska kulturfonden.**

Finskspråkiga försöker i större utsträckning än svenskspråkiga få service på sitt eget språk

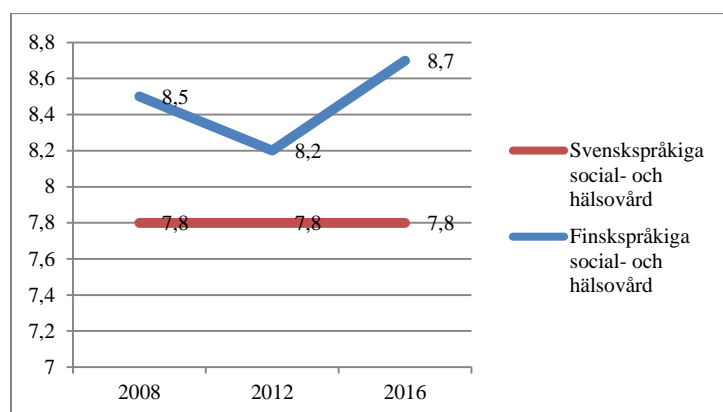

Fråga: Försöker du i allmänhet få service på ditt eget språk

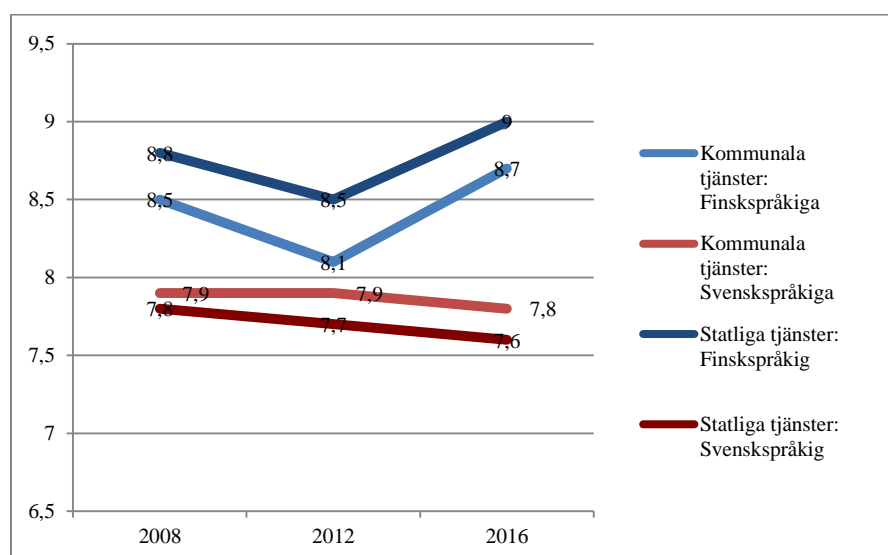
Fråga: Vad gör du om en myndighet inte betjänar dig på ett språk som du enligt lagen har rätt till?

De finskspråkiga ger högre språkuitsord för social- och hälsovårdstjänsterna i kommunen än vad svenskspråkiga gör.

Figur. Språkligt medelvitsord för social- och hälsovård år 2008–2016

Skillnaden i bedömning av språklig service inom kommunala och statliga tjänster stor mellan finsk- och svenskspråkiga

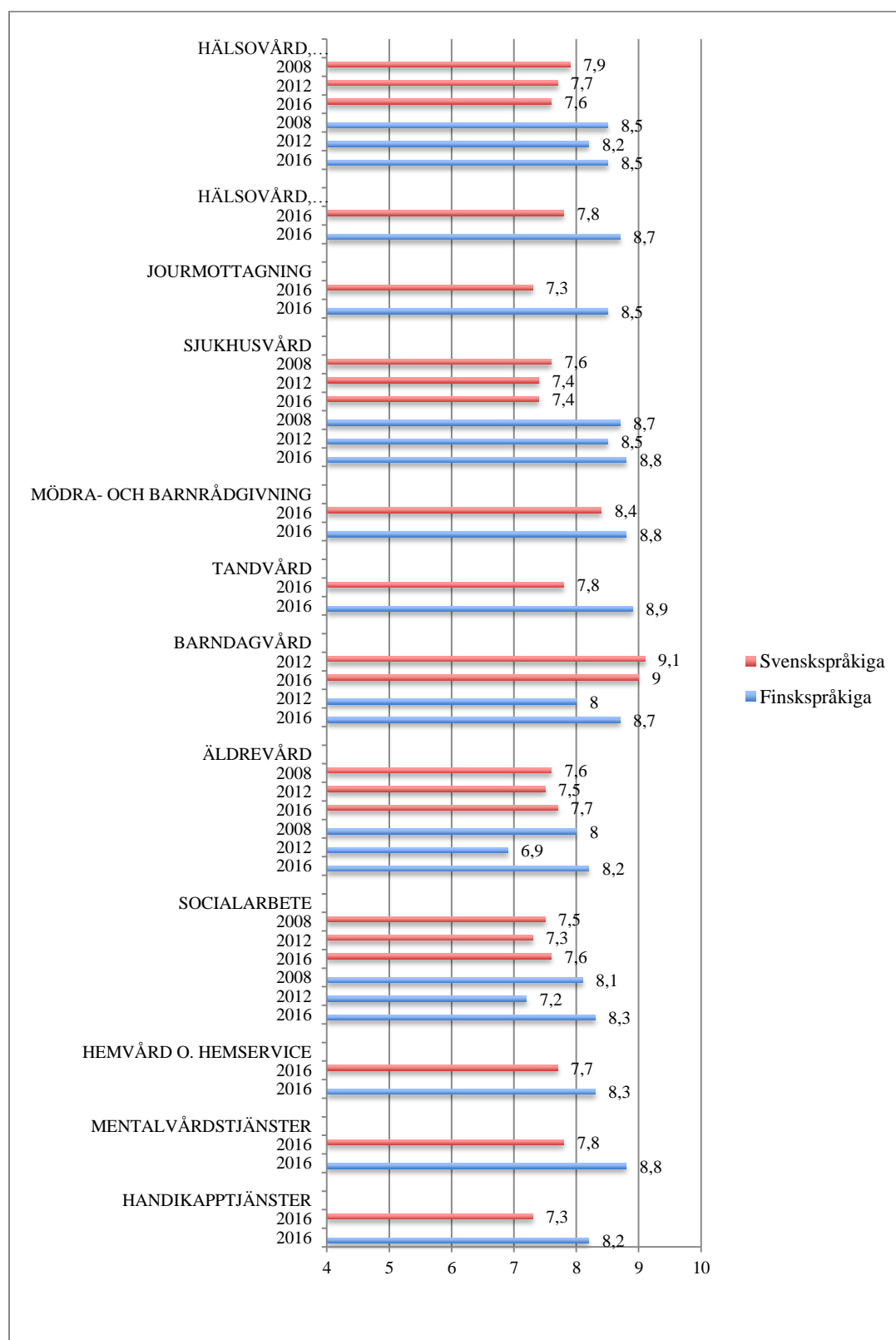

Figur. Medelvitsord för språklig service för kommunala och statliga tjänster år 2008–2016

Svenskspråkiga är nöjdare med den språkliga servicen inom kommunala tjänster än inom statliga tjänster. För finskspråkiga är det tvärtom. Finskspråkiga är nöjdare med den språkliga servicen inom statliga tjänster. Skillnaden mellan de båda språkgruppernas bedömning av språklig service, både för kommunala och statliga tjänster, är den största sedan år 2008. Från år 2008 till 2012 sjönk det språkliga vitsordet från båda språkgrupperna. Efter 2012 har förändringen gått åt olika håll. De finskspråkiga har blivit nöjdare med den språkliga servicen medan de svenskspråkiga har blivit något missnöjdare. Skillnaden i bedömningen av statliga tjänster är stor: Svenskspråkiga ger i medeltal statliga tjänster språkbetaget 7,6 medan finskspråkiga ger betaget 9. Svenskspråkiga ger kommunala tjänster i medeltal vitsordet 7,8 och finskspråkiga 8,7.

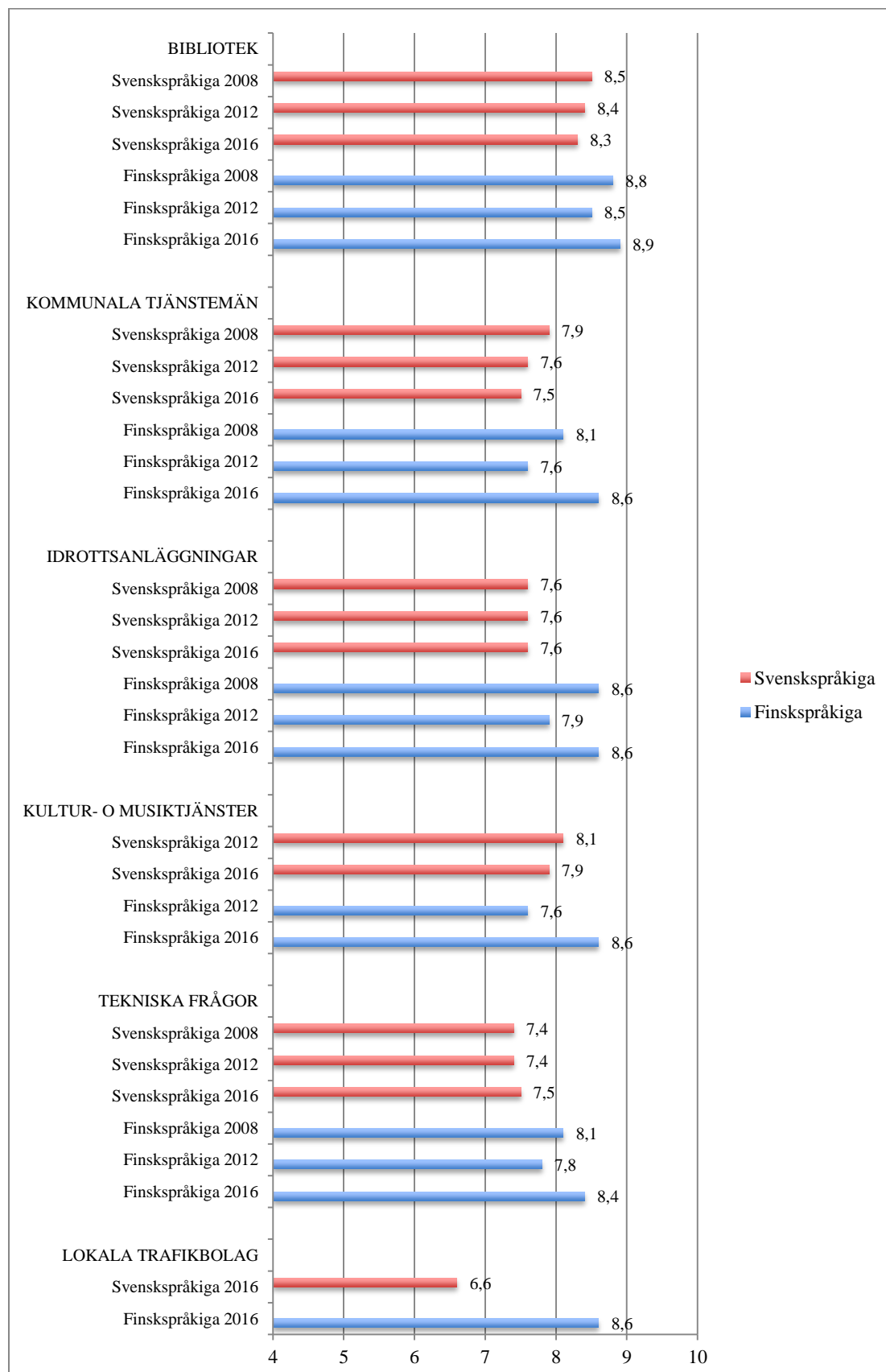
Inom social- och hälsovård är de svenskspråkiga mest nöjda med den språkliga servicen inom barndagvården och minst nöjda med jourmottagning och handikapptjänster.

De finskspråkiga är mest nöjda med den språkliga servicen inom tandvården och minst nöjda med handikapptjänster och äldrevård.

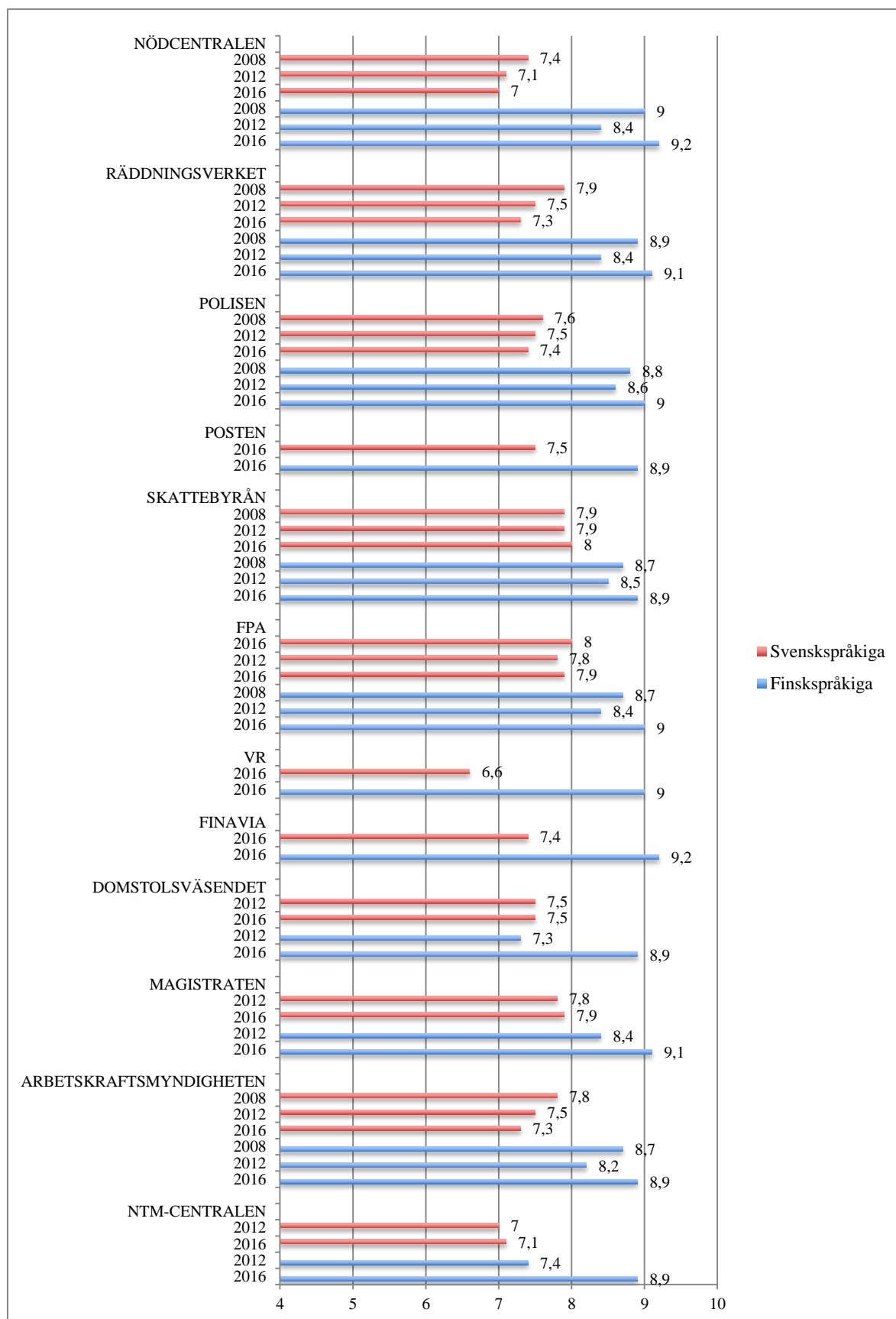

Skolvitsord för språklig service i social- och hälsovårdstjänster

Både svensk- och finskspråkiga är nöjda med den språklig servicen på biblioteket. Tjänster rörande tekniska frågor och de kommunala tjänstemännens språkliga service får överlag lägst språkbetyg.

Stora skillnader då svensk- och finskspråkiga bedömer den språkliga servicen inom räddningsväsendet

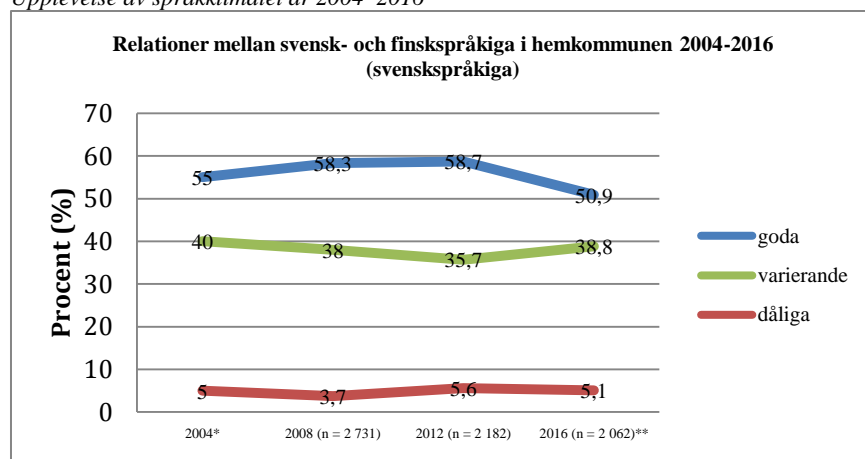

De svenskspråkiga mest nöjda med den språkliga servicen på skattebyrån och minst nöjda med VR. De finskspråkiga är mest nöjda med den språkliga servicen på Nödcentralen och minst nöjd med bl.a. posten och skattebyrån.

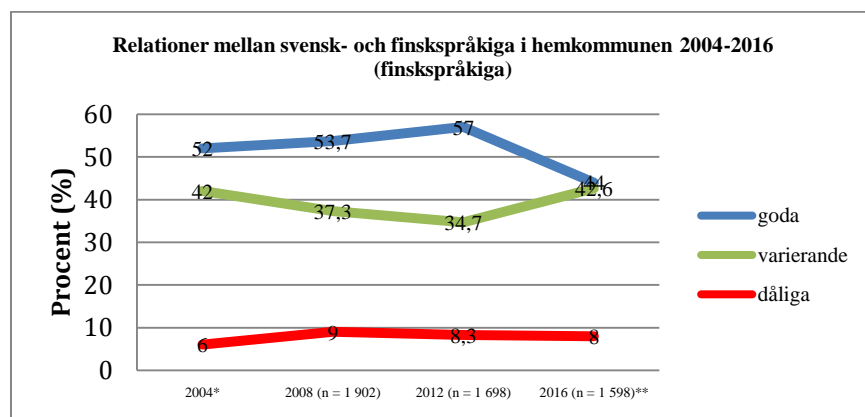
Finskspråkiga mindre nöjda med relationerna mellan svensk- och finskspråkiga i hemkommunen än vad svenskspråkiga är.

En ökad andel av både svensk- och finskspråkiga upplever relationerna som ”varierande”.

Upplevelse av språkklimatet år 2004–2016

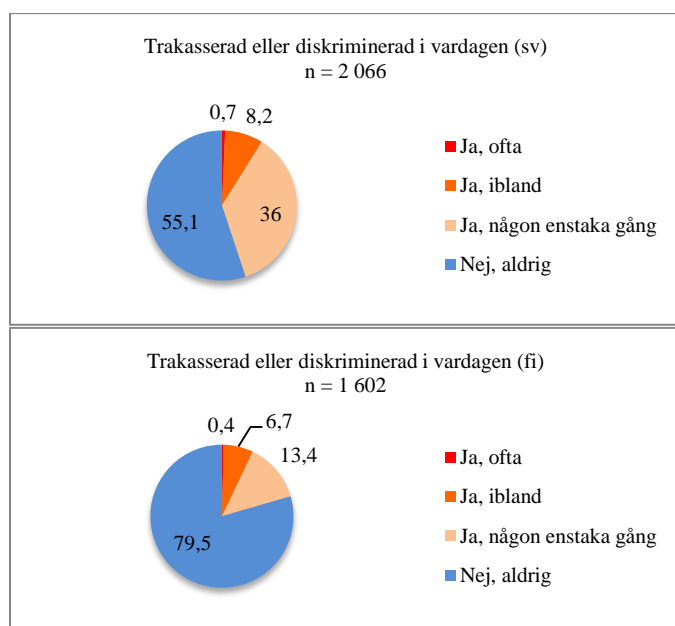
*) Endast Karleby, Lojo, Esbo, Borgå, Lapträsk. Siffrorna från språkbarometer-rapporten 2008. **) 5,1 % uppgav år 2016 ”vet inte/kan inte säga”.

*) Endast Jakobstad, Korsholm, Kimito, Ekenäs, Pernå. Siffrorna från språkbarometer-rapporten 2008. **) 5,4 % uppgav år 2016 ”vet inte/kan inte säga”.

Både svensk- och finskspråkiga upplevde att relationerna mellan de två språkgrupperna överlag var goda år 2008, och relationerna blev ännu bättre mellan år 2008 och 2012. Speciellt bland finskspråkiga ökade andelen som ansåg att relationerna var goda, från 53,7 % till 57 %. Däremot har en negativ förändring skett mellan år 2012 och 2016. Både svensk- och finskspråkiga upplever att relationerna mellan språkgrupperna i hemkommunen har blivit sämre än de var 2008. Förskjutningen har dock skett mot ”varierande relationer”, inte mot direkt negativa relationer. Andelen som upplever relationerna mellan språkgrupperna i hemkommunen som dåliga har varit relativt stabil sedan år 2008. Överlag verkar språkklimatet i kommunerna vara relativt bra, eftersom endast en liten minoritet anser relationerna vara dåliga. Det är däremot tydligt att språkklimatet verkar ha försämrats sedan år 2008 och fler uppger att språkklimatet är ”varierande”. Anmärkningsvärt är dock att finskspråkiga, som på nationell nivå tillhör majoriteten, upplever språkklimatet i hemkommunen mera negativt än vad svenskspråkiga gör.

Nästan varannan svenskspråkig och var femte finskspråkig upplever att de blivit trakasserade eller diskriminerade pga. sitt språk

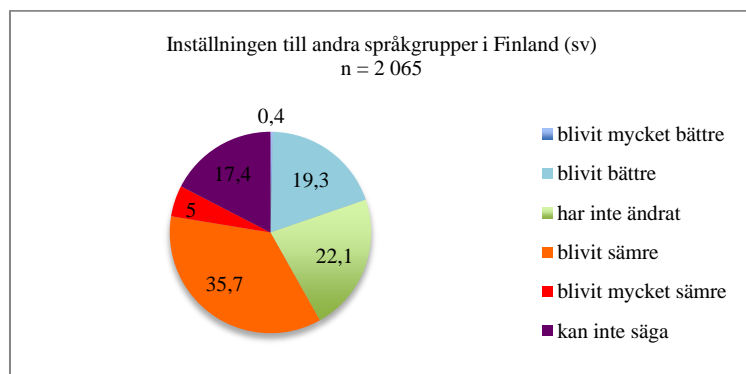

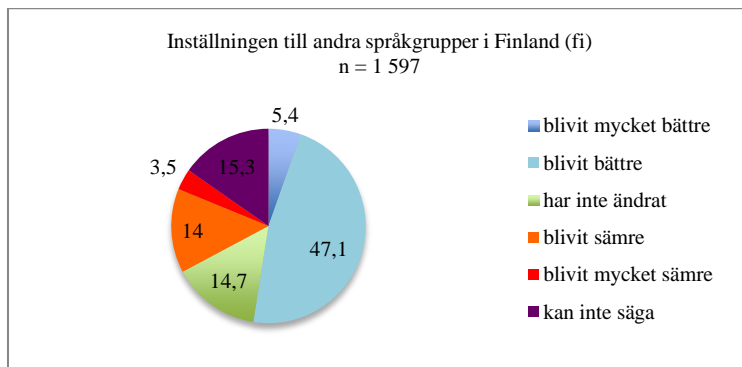
Fråga: Har du i din vardag blivit trakasserad och/eller diskriminerad (t.ex. verbalt, via e-postmeddelande och/eller gester) pga. ditt eget språk?

Det finns en tydlig skillnad mellan språkgrupperna när det gäller huruvida de har upplevt trakasserier och/eller diskriminering i vardagen pga. sitt språk. Av de svenskspråkiga som har svarat upplever totalt 44,9 % att de har blivit trakasserade och/eller diskriminerade pga. sitt språk. Motsvarande siffra för de finskspråkiga är 20,5 %. Det är nästan hälften av de svenskspråkiga som har upplevt trakasserier och/eller diskriminering, medan drygt en femtedel av de finskspråkiga uppger att de har upplevt detsamma.

Svenskspråkiga upplever i betydligt högre grad än finskspråkiga att inställningen till andra språkgrupper i Finland har försämrats.

Finskspråkiga upplever i betydligt högre grad än svenskspråkiga att relationerna har blivit bättre.

Fråga: Hur upplever du att inställningen till andra språkgrupper har förändrats under de senaste åren i Finland?

Finskspråkiga upplever i betydligt högre grad än svenskspråkiga att relationerna har blivit bättre. 52,5 % av de finskspråkiga upplever att inställningen till andra språkgrupper i Finland har blivit bättre eller mycket bättre. Motsvarande andel av de svenskspråkiga är 19,7 %. Svenskspråkiga upplever i betydligt högre grad att inställningen till andra språkgrupper i Finland har försämrats. 40,8 % av de svenskspråkiga att inställningen till andra språkgrupper i Finland blivit sämre eller mycket sämre. Motsvarande siffra för de finskspråkiga är 17,5 %.

Ser man till helheten har svenskspråkiga en mer negativ upplevelse av språkklimatet än vad finskspråkiga har – detta bekräftas av flera saker: de upplever att inställningen till andra språkgrupper blivit sämre i Finland, de upplever att förhållandet mellan finsk- och svenskspråkiga i kommunen blivit sämre, de är oftare utsatt för diskriminering/trakasserier pga. sitt eget språk.

För kommunvisa jämförelser se www.kommuntorget.fi/sprakbarometern